

TALÁLT VERS

Vas István

(1910–1991)

NOVEMBER

Három hét óta nem jártam az utcán.
Most is csak épp egy napra hagytam el
A sötétlő színekkel tarka könyvtárt.
Fekete ég volt, fekete november.
A városban jobbára fosztogattak,
Rendőrok, katonák és nyilasok,
Németek és magyarok. Szekerek,
Nagy teherautók, kézi talyigák
Vitték a szajrét föl a Várba és
Mindenfelé. Néha egy robbanásnak
Vagy ágyúszónak *méne-tékel-ét*
Hallhatta az elbarmult pesti nép,
De már hozzászokott, hülye közönnyel
Haladt a hevenyészett fahídon.
Először láttam a Dunába térdelt
Margit-hídat, a pesti pusztulásnak
Hasztalanul könyörgő hírnökét.
Egy napra jöttem el rejtekhelyemről:
Csak épp egyszer akartam látni még
A Hold utcát, a Szabadság teret,
A kávéházakat, a Lánchidat. De
Erre se jutott már idő. Anyámat
Láttam. Alig bírt lépést tartani:
Sokakkal együtt hajtották. Tízéves
Fiú ugrott ki hirtelen a sorból.
Szökni akart. Egy fegyveres suhanc
Utánalótt. A fiú elbukott.
Hozzá ugrott az anyja is, de ő

Épp csak megsebesült. Egy nő a járdán
Így szólt fiához: „Nini, a zsidókat
Hajtják ott!” A gyerek bámult. A hajtók
Között kevés volt sváb. Sokan ízes,
Vasi, alföldi vagy nógrádi nyelven
Egy győztes kedvvel nógatták a zsákmányt.
Nem mentek lassan. Mire én hajón
Budára értem, ott voltak batyukkal.
A sötétben, a zuhogó esőben
Anyám kicsiny alakja fekete
Ruhában és kifúlva tipegett
Újlak felé. Este a társaság
– Tán vigaszul? – arról beszélt, kiket
Kell majd akasztani. De én Anyut
Már szívesen képzeltem volna el
A sárban végignyúlva gyors golyótól.
A délutáni nő tán nemsokára
Majd így szól gyermekéhez: „Nini, hajtják
A nyilasokat!” Elgondoltam azt is,
Lehet, hogy még tíz-húsz évig elélek,
És hogy a magyarrá ítéltetés
Életfogytiglan tart. Éjfél után
Behallatszott a zuhogó eső,
És tudtam, hogy a téglagyár szabad
Udvarán épp ez az eső szakad
Anyámra is. Fűtöttek. Ittam-ettem.
Vörösbort, húst. Marika sírt helyettem.

Lapunk állandó támogatói:

Aranka György Alapítvány, Nemzeti Kulturális Alap,
Communitas Alapítvány, Bethlen Gábor Alap

A szerkesztőség székhelye: Marosvásárhely, Tusnád u. 5. sz.; Postacím: 540027 Târgu Mureș, str. Tușnad 5, vagy Of. P. 1. C. P. 89; Telefon: 0040-(0)265-267091; 0040-(0)365-801946; Telefax és üzenetrögzítő: 0040-(0)265-267087; E-mail: lato@rdslink.ro; Kiadóhivatal: 540028 Târgu Mureș, str. Primăriei 2. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Nyomta az Alutus Rt., Csíkszereda. Igazgató: Hajdú Áron. Belföldi előfizetés egy évre 96, fél évre 48, negyedévre 24 lej. Külföldi olvasóinknak egy évre 35 EURO, tengerentúlra 45 USD. Előfizetéseket a szerkesztőségben veszünk föl.

ISSN 1220-5982